

בש"פ 3265/16 - אחמד בדיר נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 3265/16

כבוד השופט י' עמית
אחמד בדיר

לפני:
העורר:

נגד

מדינת ישראל

המשיבה:

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז (כב' השופטת מ' נבו) מיום 6.4.2016 במ.ת 51942-02-16

י"ג בניסן התשע"ו (21.04.16)

תאריך הישיבה:

עו"ד אורי בר עוז; עו"ד נדיר בראנסי

בשם העורר:

עו"ד סיגל בלום

בשם המשיבה:

החלטה

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז (כב' השופטת מ' נבו) מיום 6.4.2016 במ.ת 51942-02-16 בגדרה הורה על מעצרו של העורר עד תום ההליכים נגדו.

1. נגד העורר ונאשם נוסף, ברא סרסור (להלן: סרסור), הוגש ביום 23.2.2016 כתב אישום המייחס להם עבירות של נשיאת נשק לפי סעיף 144(ב) רישא לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין) ונשיאת תחמושת ואבזר לנשק לפי סעיף 144(ב) סיפא לחוק העונשין. כן יוחסה לעורר עבירה של מעשי פזיזות ורשלנות בקשר לכלי יריה, לפי סעיף 338(5) לחוק העונשין (למען הנוחות

עמוד 1

יכולו להלן העורר וסרסור הנאשמים).

על פי המתואר בכתב האישום, בצהרי יום 15.2.2016, נסעו הנאשמים בדרך שבין כפר קאסם לכפר ברא, סמוך לשוב אורנית, והובילו עמם נשק (שני רובי M-16, כשלאחד מהם הוצמדה כוונת טלסקופית), תחמושת ואבזרים לנשק בתוך תיק בו אחז העורר. בשלב מסוים עצר סרסור את הרכב. העורר ירד מהרכב כשהתיק בידיו, התרחק מספר צעדים, הוציא מהתיק רובה M-16 והחל לירות צרור כדורים לאוויר בעודו מניע את הרובה מצד לצד. לאחר מכן החליף מחסנית וירה צרור כדורים נוסף מאותו כלי נשק, ואז חזר על הפעולה באמצעות הרובה השני שהיה בתיק. בעת הירי שהו בשטח שני שוטרים בתפקיד וכן שומר יערות. לאחר שסיים לירות, הכניס העורר את הנשק והתחמושת לתיק והחביא את התיק בין עצים שנמצאו בסמוך. העורר חזר לרכב ואז החל הרכב להתרחק במהירות מהמקום. בשלב זה רצו השוטרים אחר הרכב. סרסור עצר את הרכב, ובעוד העורר התקדם לעבר השוטרים ונעצר על-ידם, סרסור החל להימלט רגלית אך נעצר לאחר מרדף קצר.

2. בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה למעצרו של המשיב עד תום ההליכים (הבקשה התייחסה גם לסרסור אך משעומד בפני עניינו של העורר אתייחס לסרסור בקצרה בלבד מקום בו הדבר ידרש). בדיון שנערך ביום 17.3.2016 הסכים ב"כ העורר בהמלצת בית המשפט לקיומן של ראיות לכאורה בשלב זה, תוך שמירת טענותיו להליך העיקרי. זאת, לאחר שבית המשפט ציין כי גם בהנחה שעוצמת הראיות מרבית, יש מקום לקבל את תסקיר שירות המבחן בעניינו של העורר.

ביום 16.4.2016 התקבל התסקיר בעניינו של העורר במסגרתו הומלץ על שחרורו למעצר בית מלא תחת פיקוחם של ששה מפקחים שנמצאו ראויים. המבקשת טענה כי אין מקום להורות על שחרורו שכן אין במערך הפיקוח שהוצע כדי לאיין ממסוכנותו הרבה. זאת, בהינתן הרשעה קודמת של העורר בעבירת סחר בנשק בגינה ריצה אחד-עשר חודשי מאסר וכן קיומו של מאסר על תנאי בר-הפעלה בגין הרשעה זו של שמונה חודשים, המלמד לשיטת המבקשת כי התנהגותו של העורר פורצת גבולות. מנגד, טען המבקש, בין היתר, כי בעבירות דומות ואף חמורות מהמיוחסות לו הורה בית המשפט על שחרור לחלופת מעצר. כן טען כי העבירות המיוחסות לו בכתב האישום אינן במדרג הגבוה של עבירות הנשק בהתאם לקריטריונים שנקבעו בפסיקה. העורר הוסיף כי ניתן לעבות את החלופה עליה המליץ שירות המבחן באמצעות פיקוח אלקטרוני.

בתום הדיון הורה בית המשפט על מעצרו של העורר עד תום ההליכים. זאת, נוכח עברו הפלילי של העורר ועונש המאסר התלוי ועומד נגדו, וכן מאחר שהעורר הוא שביצע את עיקר המעשים המפורטים בכתב האישום. עוד ציין בית המשפט כי בהתחשב בסוג הנשק בו עסקין, בו נעשה שימוש בדרך של ירי צרורות, אין לומר שמקרה זה מצוי במדרג הנמוך של עבירות הנשק. אשר לסרסור הורה בית המשפט כי יישלח למעצר בית בתנאי פיקוח אלקטרוני.

3. על כך נסב הערר שבפניי הנסמך על שני אדנים מרכזיים: האחד, טענה לפיה שגה בית המשפט משלא נתן משקל להמלצתו החיובית של שירות המבחן; נטען כי לו סבר בית המשפט כי בחלופת מעצר לא יהיה די כדי לאיין את מסוכנותו של העורר, הרי שלא היה מורה מלכתחילה על קבלת תסקיר בעניינו. השני, טענה לפיה שגה בית המשפט קמא כשהחליט לאבחן בינו לבין סרסור, שכן גם לסרסור קיים עבר פלילי, וסרסור הוא שניסה להימלט מפני השוטרים.

בדין שקיימתי בבקשה ביום 21.4.2016 בחר ב"כ העורר למקד טיעוניו בכירסום שחל בקיומן של ראיות לכאורה. לדבריו, עובר לדיון זה, נמסר לו מהפרקליטות כי התקבלו תוצאות בדיקת מז"פ שנערכה לנאשמים במסגרתה נמצאו שרידי ירי דווקא על ראשו של סרסור, דבר המלמד לשיטתו שלא העורר הוא שביצע את הירי כמתואר בכתב האישום. את העובדה שנמצאו גם שרידי ירי על בגדיו של העורר ביקש ב"כ העורר להסביר באפשרות שאלה הזדהמו בנסיעה המשותפת עם סרסור. ב"כ העורר השמיע טענות נוספות במישור הראייתי, ובין היתר הפנה להודעה שמסר שומר היערות, הפוגמת לדידו במהימנות עדותם של השוטרים שהיו במקום האירוע.

4. אקדים ואציין כבר כעת כי דין הבקשה להידחות.

עבירה בנשק לפי סעיף 144 לחוק העונשין נמנית על עבירות הביטחון המנויות בסעיף 35(ב) לחוק המעצרים, ועל כן מקימה עילת מעצר סטטוטורית מכוח חזקת המסוכנות הקבועה בסעיף 21(א)(1)(ג)(2) לחוק המעצרים. המסוכנות הנובעת מעבירות נשק הינה ברורה ואין צורך להרחיב בה. כפי שכבר ציינתי בעניין אחר, "עבירות נשק ועילת המסוכנות הולכות יד ביד, והשגת מטרת המעצר על דרך של חלופה שמורה למקרים חריגים" (בש"פ 5518/13 אבו עראר נ' מדינת ישראל (12.8.2013); וראו גם, למשל: בש"פ 8702/15 מדינת ישראל נ' אבו קטיש (24.12.2015); בש"פ 5874/10 מנצור נ' מדינת ישראל (1.9.2010)).

המקרה שבפניי לא נמנה על מקרים חריגים אלה. כפי שגם עלה מהחלטתו של בית משפט קמא, כאשר מדובר בשני רובי סער המלווים בכוונות טלסקופיות, המסוכנות ברורה לכל בר דעת. באמצעות נשקים אלה ביצע לכאורה העורר ירי צרורות בלתי אחראי, מסיבה שלא הובררה בשלב זה של ההליך, במטע הנמצא בקרבת אזור מגורים, ומכל מקום באזור שעשויים להימצא בו עובדי אורח. לכך יש להוסיף, כפי שכבר צוין לעיל, כי לעורר עבר פלילי רלוונטי מן העבר הקרוב. העורר הורשע ביום 2.11.2014 בעבירות של קשירת קשר לביצוע פשע (סחר בנשק), לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין ועבירה של סחר בנשק לפי סעיף 144(ב) לחוק זה. דומה כי עונש המאסר שריצה העורר בעקבות הרשעה זו, כמו גם קיומו של מאסר על תנאי בר הפעלה שעניינו בעבירה הספציפית המיוחסת לו כעת (עבירה לפי סעיף 144 לחוק העונשין), לא שימשו כתמרור אזהרה עבורו ואף בכך יש כדי ללמד על המסוכנות הנשקפת ממנו.

5. העורר השליך יהבו על המלצת שירות המבחן לשחררו למעצר בית, אלא שכידוע "תסקיר המעצר הוא כלי עזר מקצועי בלבד ואינו כובל את שיקול דעתו של בית המשפט בבחינת 'כזה ראה וקדש'" (בש"פ 3064/15 מאירוב נ' מדינת ישראל (12.5.2015)). לכך מתווספת העובדה ש"תסקיר חיובי" איננו ביטוי ההולם את אופיו של התסקיר שהוגש לבית משפט קמא במקרה דנן. שירות המבחן ציין כי העורר מתקשה להתייחס לאופי העבירות המיוחסות לו המצביעות על מעורבות בעולם הנשק וקשרים שוליים. על רקע זה העריך שירות המבחן כי קיים סיכון להמשך התנהגות פורצת גבול, ובפרט למעורבות בעולם הנשק. הטעם היחיד שהוביל להמלצה לשחררו למעצר בית בסופו של יום הוא מערך הפיקוח שהצליחה להעמיד משפחתו.

6. טענה נוספת שהועלתה כאמור במסגרת הדיון נגעה לכרסום בראיות לכאורה, ובפרט לראיה שלא עמדה בפני בית משפט קמא שכן באה לעולם לאחר החלטת המעצר העומדת בפניי כעת. בזו האחרונה יש לשיטת ב"כ העורר כדי לשנות מן התמונה באופן ניכר ולהוכיח כי העורר לא ביצע את הירי כפי שיוחס לו כך שאין לזקוף לחובתו את תיאורו כדמות הדומיננטית באירוע. אמנם בית המשפט הדן בערר רשאי להיזקק לחומר ראיות חדש בהתאם לסעיף 53(א) לחוק, אלא שבמקרה זה, כאשר החלטת בית משפט קמא

מבוססת על הסכמת ב"כ העורר לקיומן של ראיות לכאורה ומשתוצאות הבדיקה המדוברת כלל לא היו בידיו שעה שטען בפניי, נראה כי "דרך המלך" היא הגשת בקשה לעיון חוזר בהתאם לסעיף 52(א) לחוק זה, המאפשר לעשות כן מקום בו נתגלו עובדות חדשות ונשתנו הנסיבות. על החלטה בבקשה לעיון חוזר יוכל כמובן העורר לערור אם וכאשר יהיה הדבר רלוונטי.

7. למעלה מן הצורך אוסיף כי גם לו הייתי מניח כי העורר הוא שנותר ברכב ששימש להובלת הנשקים והתחמושת שעה שסרסור ירד מהרכב וירה את הצורות, ספק הייתי מוצא להתערב בהחלטה להותירו במעצר עד תום ההליכים. זאת, בעיקר בהתחשב בסוגי הנשק מושא כתב האישום, בעברו הפלילי "הטרי" של העורר באותו תחום, בקיומו של מאסר על תנאי בר-הפעלה (רכיבים המבחינים אותו הבחנה שדי בה כדי לדחות את טענתו בעניין שחרורו של סרסור למעצר בית), ובשים לב לממצאים אחרים הקושרים את העורר לאירוע בדמות זיהוי טביעת אצבעו בחלקה הפנימי של קופסה ייעודית בה אופסנה הכוונת הטלסקופית שנמצא בתיק השחור שנתפס בשטח, וכן ממצא חיובי בבדיקת פירופרינט (טביעת מתכת) על ידיו של העורר.

מכל מקום, אם וכאשר יגיש העורר בקשה לעיון חוזר, יפעל בית משפט קמא כחוכמתו, בבואו להעריך אם ועד כמה יש בראיה החדשה הנטענת, כדי לשנות את מערך השיקולים הצריכים לעניין.

8. אשר על כן, הערר נדחה.

ניתנה היום, כ"ז בניסן התשע"ו (5.5.2016).

ש ו פ ט